

možnou škodou. Proto bylo uznáno, že jsou povinni složit zažalovanou částku ne přímo do rukou žalobci, nýbrž jen k soudu, a to pro onoho oprávněného, jehož věc žalobce vzal na sebe, poskytuje půjčku podle dlužního úpisu ze dne 18. srpna 1925, o niž tu jde. Tak mohlo být uznáno i bez výslovného žalobcova návrhu, protože v návrhu na zaplacení jest zahrnut též návrh na složení zažalované částky na soud (sr. rozh. čís. 8827 a tam uvedená další rozhodnutí sb. n. s.).

Čís. 10755.

Nepominutelný dědic není ve skutečnosti dědicem, nýbrž jen pozůstalostním věřitelem. Žaloba nepominutelného dědice na zaplacení peníze odpovídajícího povinnému dílu, má směřovati až do odevzdání pozůstalosti proti ní, zastoupené přihlášenými dědici, po případě opatrovníkem, po odevzdání osobně proti dědicům.

(Rozh. ze dne 2. května 1931, Rv II 211/30.)

K pozůstalosti po Kateřině T-ové přihlásila se žalovaná za dědičku výmínečně. V době, kdy pozůstalost byla dosud projednávána, domáhal se nepominutelný dědic na žalované zaplacení peníze, odpovídajícího povinnému dílu. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Odvolací soud sdílí právní názor prvního soudu, že nepominutelný dědic, jenž se domáhá zaplacení částky odpovídající jeho povinnému dílu (§ 775 obč. zák.) vystupuje jako pozůstalostní věřitel a že před odevzdáním pozůstalosti může zaplacení povinného podílu žádati žalobou na pozůstalosti, zastoupené žalovanou jako přihlášenou dědičkou (§ 547 obč. zák.) a že žalovaná mohla by teprve po odevzdání pozůstalosti po rozumu § 918 obč. zák. býti žalována ve své vlastní osobě. Nepominutelný dědic není ve skutečnosti dědicem, nýbrž jen věřitelem pozůstalostním, což obzvláště vyplývá z dvorního dekretu ze dne 31. ledna 1844 čís. 781 sb. z. s. Podle § 781 obč. zák. může mlčky opomenutý nepominutelný dědic ascendentní vždy žádati povinný díl z pozůstalostní podstaty. Totéž platí tím spíše o descendentu, oprávněnému k povinnému dílu. Toto zákonné ustanovení, jakož i ustanovení § 162 nesp. říz. poukazují k tomu, že povinný díl se zapravuje z pozůstalostní podstaty a že proto nepominutelný dědic žalobu o zaplacení určitého peníze, odpovídajícího jeho povinnému dílu, má podati proti podstatě pozůstalostní (§ 811 obč. zák.), zastoupené dědici podle § 547 obč. zák. Nelze přisvědčiti názoru odvolatelovu, že nikoliv pozůstalost, nýbrž žalovaná jako dědička jest k žalobě pasivně oprávněna, poněvadž dědictví se nabývá teprv odevzdáním a nikoliv přihlášením se k němu a dědic před nabytím dědictví nemůže přirozeně býti přidržován k zaplacení ad personam (viz též rozhodnutí býv. nejvyššího soudu ze dne 30. května 1917, čís. R IV 62/17). Jest nesporno, že pozůstalost po Kateřině T-ové, k níž se přihlásila žalovaná za dědičku výjimečně, nebyla ještě odevzdána, ba dosud nebylo skončeno její pro-

jednání. Není tudíž žalovaná, dokud jí odevzdací listina nebude vydána, pasivně oprávněna k žalobě proti ní žalobcem podané.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud správně uznal, že nepominutelný dědic není ve skutečnosti dědicem, nýbrž jen pozůstalostním věřitelem. Stačí v tomto směru poukázat na jeho případné rozsudkové důvody. Je-li tomu tak, jest pozůstalost až do odevzdání dědici dlužnicí a teprve jím splyne se jměním dědicovým a tento ručí podle pravidel o účincích podmíněné a nepodmíněné dědické přihlášky (§§ 797, 801, 802 obč. zák.). Žaloba nepominutelného dědice má směřovati až do odevzdání pozůstalosti proti ní, zastoupené přihlášenými dědici, po případě opatrovníkem, po odevzdání osobně proti dědicům (srv. rozh. nejv. soudu ve Vídni ze dne 30. května 1917 R IV 62, uveřejněné ve sbírce Geller a Jolles, XIX čís. 41). V souzeném případě není pozůstalost po Kateřině T-ové dosud odevzdána. Proto měla býti žaloba o vydání povinného dílu řízena proti pozůstalosti, ne proti žalované osobně. Nerozhodno jest, že se žalobce také přihlásil za dědice, vždyť v tomto sporu nejde o jeho dědické právo, nýbrž o jeho povinný díl. Námitka nedostatku pasivního oprávnění žalované k žalobě jest odůvodněna a proto byla žaloba právem zamítnuta.

Čís. 10756.

Pro nárok, jímž se žalobce domáhá proti obci ochrany vlastnického práva proti soukromému zasahování obce, jest přípustný pořad práva. Lhostejno, že obec namítla, že jí přísluší veřejné právo k žalobcovu pozemku.

(Rozh. ze dne 7. května 1931, R I 1023/30.)

Československý stát domáhal se na obci v Čechách, by bylo uznáno právem, že mu přísluší neobmezené vlastnické právo k pozemkové parcele, že žalované nepřísluší právo po pozemku choditi a jezdit, aniž ho jinak používati, že žalovaná jest povinna to uznati a zdržeti se jakéhokoliv jednání, jež by se jevilo jako zásah do neobmezeného vlastnictví žalobcova. Žalovaná obec namítla nepřípustnost pořadu práva. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e, zamítnuv námitku nepřípustnosti pořadu práva, uznal částečně podle žaloby. O d v o l a c í s o u d vyhověl námitce nepřípustnosti pořadu práva a odmítl žalobu.

N e j v y š š í s o u d změnil napadené usnesení co do námitky nepřípustnosti pořadu práva v ten rozum, že obnovil usnesení prvního soudu; jinak napadené usnesení zrušil a vrátil věc odvolacímu soudu, by nepřihlížeje k důvodu, pro který žalobu odmítl, vyřídil dovolání.